

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

Id jure primogenituræ etiam obtinet. Nam primogeniti in V. T. primi erant in sacrificio, & primi in regno, Genes. 49, v. 3. Talis est Christus à Patre, Col. 1. v. 15. & à Matre, Luc. 2. v. 7. Hinc solennem suum Hierosolymis ingressum ut Rex simul & Sacerdos noster celebrare voluit. Dominica I. Adventus vidimus ingressum Christi regalem jam videbimus Deo volente ingressum ipsius Pontificalem, quia hoc tempore de passione in Ecclesia, unde tota hæc septimana, septimana passionis, vulgò *die Marterwochen* / appellatur, quam à Dominica Palmarum ordimur, & hæc à palmis nomen habet, quas in hoc ingressu populus ipsi prætulit.

Prælecta pericope duas habet partes, quarum

Prior continet *ingressum Christi sacerdotalem.*

Posterior *applausum populi festivalem.*

J. J.

EXEGESIS.

Egredimini & videte filiæ Sion Regem Salomonem in diademate suo, quo coronavit ipsum mater sua in die desponsationis illius, & in die lætitiæ cordis ejus, inquit Salomo Cantic. 3. vers. 11. Liceat mihi dilecti, vos etiam ita alloqui. Ingressitur hodie cœlestis Salomo Hierosolymas, ubi noverca pessima Judaica synagoga coronâ spinæam capiti ipsius imponit. Hæc est dies desponsationis, quâ sponsus ille sanguinis Ecclesiam redemit, Actor. 20. v. 28. & æterno vinculo sibi copulavit, Os. 2. vers. 19. quod spontè fecit in lætitia cordis, ut ipse testatur Psalm. 40. v. 9. & Luc. 22. v. 15. Hoc ex præfenti Evangelio considerat hodie Sancta mater Ecclesia. Proinde egredimini filiæ

Sion, & videte Regem Salomonem, quomodo in diademate spinæo ut Pontifex & Sacerdos noster inceserit. Docet hoc

1. *Temporis nota.* Nam eo ipso die ingressum suum instituit, quo olim juxta mandatum Dei agnus paschalis ex grege seligebatur, videlicet die decimo mensis primi, & mactabatur postea die 14. circa vesperam, Exod. 12. vers. 3. 6. Jam verò Christus est verus agnus Dei, Johan. 1. v. 29. & pascha nostrum, 1. Cor. 5. v. 7. Proinde ut ostenderet, figuram illam agni paschalis in se impletam esse illo ipso die, quo olim paschales agni de grege separabantur, peculiare quid orditur, & non consueto hæcenus more, sed singulari cum pompa urbem ingreditur, quia tempus aderat, quo tanquam victima patri suo in odorem suavitatis se offerre debebat, Ephes. 5. v. 2.

2. *Ingressus porta.* Veniebat Bethania ad montem Oliveti, & si recta via progredi voluisset, ad portam arcis Sionæ devenisset, ubi Reges habitare solebant, sed deflectit à via ordinaria, & pergit ad portam ovium, *zum Schaff-Thor* / quæ sic dicebatur, quia pascebantur ante eam oves agnopaschali & sacrificiis destinatæ, vel quia per eam oves immolandæ ad templum ducebantur.

Hoc ipso Christus indicare voluit, se esse verum & unicum N. T. Sacerdotem, qui non per sanguinem taurorum & hircorum, sed per proprium sanguinem suum sacrificium perficere velit, cujus typus fuerunt omnes agni, per hanc portam ad sacrificia ducti, sicut etiam paulò post in historia passionis à monte Oliveti per torrentem Kidron eadem hæc portâ introductus est ad summum Sacerdotem Caipham, cui incumbebat, ratione officii agnos immolandos

dos vel etiam in paschate mactandos explorare an qualitatibus in lege præscriptis præditi sint, Exod. 12. vers. 1. 5. Levit. 22. v. 19. seqq.

3. *Urbs congrua.* Nam prohibitum erat in V. T. ne uspiam, præterquam Hierosolymis sacrificia offerrentur, Deuter. 16. v. 5. proinde Hierosolymas ingreditur Salvator, quia offerre volebat sacrificium propitiatorium pro peccatis totius mundi, 1. Joh. 2. vers. 1. Deinde congruum erat, ut Hierosolymis moreretur, quia erat Prophetarum maximus, Deuter. 18. vers. 18. quos non contingit perire extra Jerusalem, Luc. 13. vers. 33. Tandem idem quoque factum est, quia Hierosolyma erat celeberrima totius Orientis Metropolis, & umbilicus quasi universi mundi, ut ab Egesippo describitur, unde fructus passionis Christi, salus nimirum æterna ad omnes omninò homines emanare potuit, sicut etiam Hierosolymis Concionem Evangelii exorsi sunt Apostoli, & exinde per totum mundum divulgantur, juxta præceptum Christi Luc. 24. vers. 47.

4. *Templi cura.* Nam statim ad templum properat, & post heroicam reformationem ibi docet per integrum diem, quo ostendit, se esse Sacerdotem illum magnum super domum Dei, Ebr. 10. v. 21. quem Pater cælestis nobis audiendum proposuit, Matth. 3. vers. 17. & simul etiam complevit, quod Haggæus de templo secundo prædixit, Hag. 2. v. 8. 10.

5. *Zacharia Prophetia,* quam allegat Evangelista vers. 4. Cum enim Christum nominasset Regem, & ejus ingressum descripsisset, mox subjungit: Tu autem in sanguine testamenti tui emitis vinctos de lacu, in quo non est aqua, q. d. Messias hunc in-

gressum suum non solum ut Rex, sed etiam ut Sacerdos celebrabit, & effundet sanguinem suum, qui est sanguis Testamenti in ara Crucis, ut liberet genus humanum ex infernali captivitate.

Officia Sacerdotum erant I. docere, Mal. 2. v. 7. II. Sacrificare, Ebr. 5. v. 1. III. Orare, 1. Sam. 12. vers. 23. IV. Benedicere, Num. 6. v. 23. seqq. Hæc omnia Christus, implevit in diebus carnis suæ, Johan. 1. v. 18. Eph. 5. v. 2. Esa. 53. v. 12. Ebr. 5. v. 7. Marc. 10. v. 16. Luc. 24. v. 50. imò æternus sacerdos est, Ps. 110. vers. 4. & quamvis in propria persona non amplius doceat, tamen dat Ecclesiæ suæ Pastores & Doctores, Eph. 4. vers. 11. quamvis seipsum non amplius offerat, tamen virtus sacrificii ejus adhuc durat, Ebr. 10. v. 14. est adhuc ad dextram Patris & interpellat pro nobis, Rom. 8. v. 34. & participes nos facit cælestis benedictionis, Matth. 15. v. 34. 1. Pet. 3. v. 9.

De Secundo.

Restat ut videamus etiam *applausum populi festivalem.* Nam postquam Christus a sina vectus Hierosolymas ingreditur, non quidem magnates Romani Imperatoris, vel Hierosolymitani Pontificis ipsum comitantur, sed pueri & puellæ cū miscella plebe, paucisq; discipulis, qui excipiunt ipsum,

1. *Liberaliter,* dum vestes Christo substernunt, & eo ipso nos hortantur, ut cum dispendio rerum privatarum publicæ Ecclesiæ bonum juvare & promovere studeamus, & pro sua quisq; parte operam demus, ut fidelis Ecclesiæ ministri necessariam sustentationem habere possint. Nam ministerium verbi & Sacramentorum est quasi vehiculum ingredientis ad nos Christi. Proinde libenter contribuamus de facultatibus